

ΥΠ.Ε.Π.Θ., Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων & αλλοδαπών στο σχολείο για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Πρακτικά Διημερίδας με θέμα: «Διδασκαλία και μάθηση στο πολυπολιτισμικό σχολείο: διδακτικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικό υλικό». Επιστ. Υπεύθ. Ζ. Παπαναούμ. Θεσσαλονίκη, 10-11 Δεκεμβρίου 2008.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

(σσ. 7-8)

Αναστασία Κεσίδου

Η διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας στο σχολείο προϋποθέτει αλλαγές που αφορούν ποικίλες διαστάσεις του εκπαιδευτικού γίγνεσθαι. Σε αυτές συγκαταλέγονται η φιλοσοφία που διαπνέει το εκπαιδευτικό σύστημα και τη σχολική μονάδα, η οργάνωση του σχολείου και της σχολικής ζωής, η αρχική εκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, η διδασκαλία των γλωσσών, το πρόγραμμα διδασκαλίας και οι διδακτικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται στο πολυπολιτισμικό σχολείο. Κυρίως το πρόγραμμα διδασκαλίας, το εκπαιδευτικό υλικό και οι διδακτικές μέθοδοι βρίσκονται στο επίκεντρο της σχετικής επιστημονικής συζήτησης, καθώς καθορίζουν σε σημαντικό βαθμό «αυτό που πραγματικά συμβαίνει μέσα στο σχολείο».

Η διδασκαλία και η μάθηση στο πολυπολιτισμικό σχολείο είναι αναγκαίο να βασίζονται σε ένα εκπαιδευτικό υλικό που θα είναι απαλλαγμένο από τον εθνοκεντρισμό και τις αρνητικές εικόνες του «άλλου», του «διαφορετικού» και θα αξιοποιεί το πολιτισμικό κεφάλαιο των παιδιών από άλλες χώρες προς όφελος και των ίδιων (με στόχο τη μεγαλύτερη συναισθηματική ασφάλεια, την ομαλότερη ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και την καλύτερη σχολική τους επίδοση), αλλά και των γηγενών μαθητών. Οι αλλαγές στο πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό είναι βασικό να συνοδεύονται από την εφαρμογή *ευέλικτων παιδοκεντρικών μεθόδων*, δηλαδή μεθόδων που αποδίδουν έναν ενεργητικό ρόλο στους μαθητές. Η εσωτερική διαφοροποίηση της διδασκαλίας, οι ατομικές, συνεργατικές και ομοδοκεντρικές μέθοδοι, τα σχέδια εργασίας, τα παιχνίδια, καθώς και τα μοντέλα συνδιδασκαλίας εκπαιδευτικών έχουν στόχο να ανταποκριθούν στις μαθησιακές ανάγκες μιας τάξης *μικτής* ως προς το σχολικό πληθυσμό αλλά και ως προς τις σχολικές επιδόσεις. Τα παραπάνω συνεπάγονται ένα διαφοροποιημένο ρόλο του εκπαιδευτικού, ο οποίος καλείται να κατανοεί τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στην καθημερινή του πρακτική και να αναπτύσσει και να δοκιμάζει ο ίδιος στρατηγικές που θα συμβάλλουν στη βελτίωση του εκπαιδευτικού του έργου. Η διαδικασία αυτή αλλάζει το ρόλο του εκπαιδευτικού, αφού τον μετατρέπει από «διεκπεραιωτή» ενός προγράμματος σε «ερευνητή» και σε «κριτικά στοχαζόμενο επαγγελματία».

Στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2007 πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο- για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο)» Διημερίδα με θέμα «Διδασκαλία και μάθηση στο πολυπολιτισμικό σχολείο: διδακτικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικό υλικό». Στόχος της Διημερίδας ήταν να φωτίσει τη θεωρητική αφετηρία και τις βασικές επιστημονικές αρχές, στις οποίες βασίζεται η ανάπτυξη διδακτικών προσεγγίσεων και εκπαιδευτικού υλικού που απευθύνονται σε πολυπολιτισμικές τάξεις και να συζητήσει τα αποτελέσματα σχετικών δράσεων και πειραματισμών που πραγματοποιήθηκαν στο

πλαίσιο του Έργου. Στο επίκεντρο βρίσκονται η διδασκαλία και η μάθηση στα φιλολογικά μαθήματα, με ιδιαίτερη έμφαση στη γλωσσική διδασκαλία.

Το παρόν δημοσίευμα περιλαμβάνει τις εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν στη Διημερίδα, με την προσδοκία να καλύψει σε ένα βαθμό το θεωρητικό κενό που υφίσταται στην ελληνική βιβλιογραφία όσον αφορά τη συγκεκριμένη θεματική και να αποτελέσει αφετηρία για περαιτέρω προβληματισμό.

Αναστασία Κεσίδου Λέκτορας Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2008

